

BUREEL :

DIESTERSCHE STRAET, TE SINT-TRUIDEN.

AENKONDIGINGEN

45 C^{ms} PER REGEL.

Brieven, artikels, geld, franco toe te zenden.

HET REGT

INSCHRYVING :

OP ALLE POSTKANTOOREN.

REKLAMEN

40 C^{ms} PER REGEL.

Opsteller Uitgever: HUB. DE COCQ-CRETEN.

NIEUWS- EN AENKONDIGINGSBLAD.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

Dit blad verschijnt tweemaal per week, des woensdag en des Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever HUBERT DE COCQ-CRETEN, te Sint-Truiden. — Jaerlyksche inschryving voor St-Truiden, 3 fr.; vrachtyr voor alle andere plaetsen des ryks, 6 franken; voor Holland, 7 fr. 50 c.

EEN TEEKEN DER XIXe EEUW.

Het is onze innige overtuiging dat wy nog lang niet genoeg gebruik maken van onze regtmattige wapens, om de kerk even openlyk te verdedigen als zy wordt aengerand. Dat moet de overtuiging zyn van allen, die kunnen en willen waarnemen en opmerken. Het is de oude stryd die gestreden wordt, maar de wapens zyn niet meer dezelfde als eertyds. Zy zyn verstompt en versleten tegen de rots der waarheid, die oude wapenen, waarmede de magten der hel de kinderen des Lichts in hunne Moeder, de H. Kerk, bestryden. Diepe wonden sloegen zy, maar iedere wonde was een zegeprael. Geene was doodelyk, elke was een nieuwe bron van leven.

Er moesten nieuwe wapenen gesmeed worden om nieuwe wonden te slaen. Niet meer met lans en zwaard, met vuurroer en hellebaerd, maar met naeldgeweeren en kanonnen, wordt het moderne leger gewapend. De moord in massa, de vernietiging in den snelst werkenden en kolossaal mogelyken vorm, dat is de maetstaf, de keur, waernaer de moderne oorlogswapens gekozen worden.

Datzelfde verschynsel kan men in de zedelyke wereld opmerken. Dood en verderf moet met snelheid en kracht verspreid worden in de gelederen van het leger der Waarheid, dat Roome verdedigt. De oude wapenen bleken onvoldoende te zyn; de vernietiging in massa moet beproefd worden.

Wat het naeldgeweer is voor de tegenwoordige legers, dat is de pers in dienst des ongeloofs; de pers, die vooral in de dagbladen, het gif dagelyks, schier onophoudelyk, aen miljoenen lezers toedient. Met de razerny der wanhoop heeft het ongeloof zich op de pers geworpen als het snelste en magtigste middel om invloed uit te oefenen op het volk. Het moet wel de overtuiging hebben dat het middel doelmatig is, getuige de hardnekkige, woedende poogingen om zich geheel en uitsluitend meester te maken van dat wapen.

Waerom zouden wy dan niet stryden met hetzelfde wapen dat tegen ons gericht wordt? Laet ons kwaed met goed bestryden, gif door tegenvergift vernietigen, of ten minste onschadelyk maken, stryd voeren man tegen man, massa tegen massa!

Het is waer, onze vyanden zyn magtiger dan wy; doch zy zyn daerom niet meer vermomd. Magtiger zyn zy in hunne woede en listen tegenover onze werkeloosheid en argelooze rust. Magtiger, omdat zy in hunne vrykorpsen, als soldaten van de pen en het woord, alles en allen kunnen opnemen; omdat zy de goede trouw verschalken, lungen en bedrog te baet nemen en in plaets van een eerlyken stryd te voeren zich tot strooptogten bepalen.

Indien op 't koninglyk slagveld der wetenschap de stryd kon gevoerd worden, enkele Athleten des geloofs, enkele van die providentielle groote mannen, waarmede God ons tydperk gezegend heeft, zouden voldoende zyn om die drommen van Pygmeen des ongeloofs te verslaen en te vernietigen. Maar het strydperk der wetenschap wordt integendeel meestal

vermeden. Het is een veldtogt van rooverbenden, het is een guerilla-oorlog.

En waerom zouden wy, leeken, het keurleger der levieten van de pers en het woord, indien afmattende-kryg met het ongeloof, niet ondersteunen en als omringen met onze vrykorpsen, ten einde als voorposten ten minste de eerste aanvallen af te slaen, terwyl zy het Altaer schutten?

De Maistre sloeg een profetischen blik op den toestand onzer dagen, toen hy schreef: « Wy naderen een der grootste tydperken, waarin iedereen, die er de kracht toe heeft, verplicht is een steen aen te voeren voor 't heerlyk gebouw, welks omtrekken reeds zichtbaar ontworpen zyn. De middelmatigheid van zyn talent moet niemand afschrikken. »

In denzelfden geest sprak de vermaerde priester MERMILLON, van Geneve, op het kongres van Mechelen in 1865, toen hy de jeugdige talenten aencmoedigde om met woord en pen voor de goede zaak te stryden: « Indien uw hart klopt voor de zaak der H. Kerk, alware uwe pen ongeoeffend, uw talent eerstbeginnend, tred in dienst der kerk en zeg haer: Moeder! ik wyd u myne pen, als een zwaard ter uwer verdediging. »

Trekken wy dan ten stryde tegen de moderne verlichting, tegen de uitspattingen van het ongeloof onzer dagen.

DE SENAET.

Na het artikel 4, waerby de stemming per A B C wordt ingevoerd, om onze goede landbouwers onder de stedelingen te doen verloren loopen en te overbluffen, kwam het kluchtigste der wereld op het tapyt. Art. 5 of de zoogezegde kiesgang, welke in de Kamer met 32 stemmen tegen 16 aengenomen was, heeft in den Senaet op al de banken een gedachten tegenstand ontmoet. En geen wonder! Het gold hier eenen gang van 4 meters lang op 2 1/2 meters hoog, een soort van kruipdoor, waer men wezentlyk door moest vooraleer het stembriefje in de bus te steken. Maer de *couloir* is geculeerd in den Senaet, en de minister van binnenlandsche zaken heeft zyn politiek timmeringsken niet kunnen regt houden. De heer Malou heeft er zoo hard en zoo lang op geklopt dat het dingsken in duigen is gevallen, en de doktrinaire Senateurs het niet hebben durven wagen het opnieuw aeneen te flansen. De kruipdoor is met 47 tegen 9 stemmen naer het eeuwige vuer verwezen. Jammer maer dat die kinderachtige uitvinding, die den Belg als kinderen overal doet doorgaan, ons zoo wreed belagelyk en zoo diep bespottelyk by den vreemde heeft gemaakt.

De kiesgang verworpen zynde, zoo is in zitting van den Senaet van gisteren het laetste paragraef van art. 5 van het wetsontwerp op het kiesbedrog, dit betrekelyk het geven of balustrate, insgelyks verworpen geworden even als art. 6.

Artikel 7, [welk op straf verbiedt aenteekeningen te nemen gedurende het optellen der stembriefkens, is aengenomen, even als artikel 8, welk al de brief-

kens vernietigt waerop iets anders geschreven staet dan de naem, voornaem en het beroep van den kandidaet.

Het principie van eene schadeloosstelling te betalen door den Staat aen de kiezers is ook verworpen door 29 stemmen tegen 27.

Deze week heeft de Kamer hare zitting hernomen. De discussie begon over 't budget van oorlog. De heeren Le Hardy de Beaulieu, Vleminecx, Lelièvre en Bouvier hebben het woord gevoerd.

HERZIENING DER KIEZERSLYSTEN.

In uitvoering van art. 7 der kiezerswet, 5 der provinciale- en 15 der gemeentewet, zullen de gemeenteraden zich van 1 tot 25 april moeten met de kiezerslysten bezig houden.

HOE LIEF!

La Paix, blad van M. Coomans, zegt dat men in 't kort zynen toevlugt zal moeten nemen tot nieuwe belastingen of leeningen, omdat de staetskas zal leeg geraken. Het blad aanziet zulks als de logieke gevolgtrekking van den gang der zaken. Dat verwondert ons niet, het tegendeel zou ons verwonderen, als wy den loop der uitgaven nagaan. Dus kunnen wy onze schyven alweer gereed maken.

De volgende statistiek over de vrymetselary is dezer dagen openbaer gemaakt. Blykens de jongste tabellen bestaan er thans 5000 logies met 500,000 werkende en 8,000,000 niet werkende leden. Daerboven bestaan er miljoenen liberalen, die geen vrymetselaar zyn, maer toch onder de banier der logie stryden. Europa heeft 5000, Amerika 1400, Azia, Afrika en Australië 600 logies.

In 1852 waren in Duitschland 11 Staten die geene logie hadden. In 10 Staten genoot de vrymetselary openbare bescherming; in 22 Staten werden zy slechts geduld. In Beijeren was zy aen toezigt onderworpen; in 4 Staten was zy verboden: Oostenryk, Hessen, Schwartzburg, Rudolfstad. (Men zal nu begrypen waerom de Duitse liberalen zoo zeer tegen Oostenryk en Hessen hebben geyverd). In 1858 telde Berlyn reeds 20 logies. In Italië zyn ze als paddestoelen uit den grond gekomen. In de 31 steden vindt men thans 65 logies.

HET ARTIKEL 1781.

Ik moet altyd lachen, als ik er op denk dat er in de grondwet geschreven staet: *Al de Belgen zyn gelyk voor de wet.* Degene die de grondwet gemaakt hebben hadden het artikel zoo moeten schryven:

Al de Belgen... zyn gelyk voor de wet. Ik en een ander zouden dan geraden hebben dat er in de plaets van die puntjes, uit eerbare schaemte, iets weggeleten was, en het artikel ware onder alle mogelyke toepassingen goed geweest. De wetgever hadde dan vandaeg kunnen zeggen: *Al de Belgen die gecneerd zyn, zyn gelyk voor de wet;* en morgen, gelyk

het op dit oogenblik het geval is: *Al de Belgen die geld hebben zyn gelyk voor de wet.*

Want het zyn toch maer de Belgen met centen die in den staet iets te vertellen hebben, en verstand is in ons vaderland nutteloozen ballast dien ge over boord moegt werpen.

« DE MEESTER WORDT OP ZYN WOORD GELOEFD :
« Voor het beloop der loongelden.
« Voor de betaling van den dagloon des afgeloopen jaers.
« En voor de gelden gedurende het jaer op rekening ontvangen. »

Hoe schoon dat dit artikel 1781 de gelykheid der Belgen afschiet, niet waer? Het verwondert my dat er in den eersten paragraef van het artikel nog geen wordeken tusschen paraegroef is:

Het wordeken ALLEEN.

Dan zou er gestaen hebben: *De meester wordt alleen op zyn woord geloofd;* dat zou de gelykheid onder de Belgen nog beter hebben afschietst.

Ofschoon dat er het wordeken alleen niet hoeft te staen om het enkelyk ten voordeele van het kapitaal te doen uitleggen.

Hewel, vriend lezer, ge zyt meester of ge zyt het niet, spreek regt uit. Is eene wet van dien aerde, welke aen den eenen burger zulk schreeuwend voorregt op den andere geeft, welke aen het geld de magt geeft om den arbeid toe te roepen: *gy licht,* zonder dat deze laetste iets antwoorden durft, is die wet, zeggen wy, niet tergend voor de werkende standen, en stelt zy geene schreeuwend onregtvaardigheid daer, welke al spoedig uit onze zeden zou moeten verdwyen?

Zoo heeft het ten minste de Kamer der volksvertegenwoordigers gedacht: en met eene groote meerderheid van stemmen, op het voorstel van den minister van justicie, is dat onregtvaardig artikel afschaft en naer het Senaet gezonden.

Daer moet de afschaffing goedgekeurd worden.

Doch daer ligt de knoop: In het Senaet zetelen meest al te maet geblazeneerde mannen: Barons, graven, hertogen, burggraven, beste menschen overigens, die in hun huisgezin en op hunnen buiten met hunne knechts en meiden omgaan, byna als of het, hunne gelyken waren, die met Sus, de koetsier, gemeenzaem over de paerden praten, en met Trinot, de keukenmeid, gaen klappen als ze snyboonen inlegt, terwyl zy soms zelf Threeske, de bovenmeid, by hare kin pakken, als ze die op den trap tegenkomen; doch al die gemeenzaemheid belet echter niet dat ze denken van eene andere spys gebekken te zyn als hunne bedienden, en dat ze gevolgentlyk het regt willen behouden ja te zeggen, als het neen is.

De afschaffing van 1781, is in het Senaet aen de regterlyke commissie onderworpen, en deze heeft verklaerd dat het artikel moet blyven bestaan, en dat de MEESTERS HET VOORREGT MOETEN BEHOUDEN, DE AEN HUN WERKVOLK VERSCHULDIGDE SOMMEN AF TE LOOCHEENEN.

Wat zal 't Senaet by de groote bepleiting beslissen?

Afscheiding van Lambrechts en Surllet; vereeniging van België met Holland, onder Willem I.

Na den val van het keizerryk werd België van Frankryk afgescheiden en aen Holland verwoegd. De twee vrienden, Lambrechts en Surllet de Chockier, moesten toen ook zich van elkander verwyderen, en de eene ging te Parys en de andere in den Haag 's lands zaken verdedigen. Surllet is altyd geweest en gebleven een goede verdediger der belangens zyner medeburgers; ik weet niet of Lambrechts zyne landgenoten veel voordeel heeft bygejaegd. Toen hy minister was, kon hy zekerlyk de Haspegouwers indachtig zyn; maer is het juist toen niet geweest dat de Godsdienst, en in het byzonder de priesters, zeer veel te lyden hebben gehad? Wy lezen inderdaad in de geschiedenis dat het in 1798 is geweest dat de vervolging der priesters heeft vooral plaets gehad. Deze vervolging, wel is waer, had reeds begonnen in 1797, onder den minister van justicie *Mertin*, aen wien Lambrechts in hetzelfde jaer opvolgde. Dat *Merlin*, gelyk het blykt uit een omzendbrief (*circulaire*), zyne agenten berispte van te zeer *zachtaemoedig* te handelen ten opzichte der inwooners van Hasselt, Montenaken, Loon, Heers, Cortessem, Sint-Truiden, dat kan men nog eenigzins begrypen; maer Lambrechts, onze stadgenoot!

Ziehier een staetlye van hetgeen in die droevige tyden gebeurde: de eerwaerde heeren *Cleren* en *Happaerts*, van Montenaken, *Purnal*, van Gingelom, *Vandersmissen*, landdecken van Zout-Leeuw, enz. werden op den 10 July 1798 gevangen, naer het eiland Rhé vervoerd en op de

citadel van St-Marten, de hoofdplaets van het eiland, ingesloten. De ongelukkige en onpligtige priesters moesten daer ellendiger dan de arme menschen leven; zy kregen, even als de soldaten, hunne rantsoenen, namelyk anderhalf pond brood, welk men niet kon eten, een half pond vleesch, zoo slecht dat zy het maar één stuiver het pond konden verkoopen, en dry deelen van eene flesch wyn, waer zy nog geen water konden voor bekomen. Zy waren met 14 of 16 op eene kamer, en kregen een weinig strooi om er op te slapen. Hat getal der gevangene priesters op dit eiland was van 1006.

Mag men nu niet met regt vragen waerom Lambrechts, die zoo goed en mededoogend was voor *vreemde protestanten*, zoo yskoud was voor zyne onnoozele en deugdzame landgenoten en zelfs inwooners van het dorp van zynen vriend Surllet? Aengezien hy zich nitgaf als een verdediger der vryheid en der regten des volks, moest hy ook zich zulken toonen ten opzichte van ieder burger, hetzy wereldlyk, hetzy geestelyk. Hy was minister van justicie of der gerechtigheid voor alle menschen, en liet het *directoire* hem aldus niet handelen, moest hy het ontslag van zyn ambt vragen en neerleggen; dan zou zyn naem, welke nu byna vergeten is, hoog in het gedacht van het nakomelingschap geprint staen. Waer ligt hy nu begraven? mag hy een grafssteen hebben? — Zyn vriend Surllet is te Gingelom, nevens zyne ouders, begraven en een schoep gedenkstuk versiert zyn graf. Dit is nochtan niet genoeg, onze *regent* moest op de statie van Gingelom, welke ligt tegenover zyn kasteel, een eeuwighdurend gedenkteecken hebben, gelyk ook, op de statie van Landen, een monument moest geplacst worden om de

gedachten van den grooten *Pepinus* te vereeuwigen; en zoo zou men, van statie tot statie, gedenkzuilen kunnen stellen welke eene levendige geschiedenis konden zyn van ons dierbaar vaderland. Zou men misschien een mislag begaan met hier op de statie van Sint-Truiden een standbeeld van den apostel van Haspegouw, den heiligen *Trudo*, te plaetsen? Hasselt heeft ook meer dan een groot man gehad; Tongeren bezit *Ambiorix*; Maestricht mag zich wel beroemen over zynen weldoener *Servatius*, enz.

Eer wy eene onderschryving openen tot het oprigten eener kolomme voor Surllet, laet ons eerst zyn leven nazien om te weten of hy deze eer weerdig is. Wy hebben nagespeurd wat hy gedaan heeft in de luiksehe en fransche revolutie, onder Napoleon. Nu is het tyd van zyne loopbaen na te gaen sedert 1815 tot 1850, of de belgische omwenteling. Nauwelyks was het koningryk der Nederlanden opgerigt onder Willem I, of Surllet werd lid van de hollandsche Kamer en moest dus zyn eenvoudige landleven vaerwel zeggen. In het begin scheen hy het gouvernement des konings toegeneigen en de koning zelf trachtte hem tot zich te trekken. Maer deze wederzydsche toegeneigenheid duurde niet lang. Reeds in 1816 deed Surllet in de Kamer eene schitterende redevoering, waerin hy stellig afkeurde de al te groote onkosten welke het gouvernement voorstelde te doen. Dit behaegde geenszins noch aen den koning noch aen zyne ministers, welke altyd geerne op de beurs van boer en burger klopten. Al de redevoeringen welke Surllet deed en welke hy zelf in een bundel verzameld heeft, geven eene groote onafhankelykheid, bitsigheid, geestigheid en tevens eene welge-

paste welsprekendheid te kennen. Hy was gelyk aen 'de vlieg van La Fontaine, welke gedurig rond het rytuig vliegt. Nu zit zy op den rug der paerden, nu op den steert, dan wederom op den bals, eindelyk pikt zy den neus en het voorhoofd van den voerman. De ministers konden het met Surllet niet goed maken; daerom spandden zy alle middelen in om deze lastige vlieg uit de Kamer te jagen. M. de *Brouckere*, gouverneur van Limburg, werd belast met de herkiezing van Surllet te beletten. De ministers, zegt deze staetsman zelf, gelukten in hunne poogingen; en Surllet kon tien jaren lang gaen wandelen. Hy kwam naer zyn landgoed van Gingelom terug en begon wederom *koolen te planten*, zoo als hy, op zekeren dag, antwoordde aen koning Willem, welke hem, by geval, ontmoette en hem vroeg: wat doet gy nu, mynheer baron? Ik plant koolen, sire, gaf hy voor antwoord; en koning Willem trok door. Hoewel uit de hooge raadzaalen gesloten, vergat hy niet de belangens zyner landgenoten ter harte te nemen. De kiezers van het distrikt *Brusthem* maakten hem lid van den provinciale raad van Limburg, en, in deze hoedanigheid, bewees hy veel dienst aen de Limburgers; ook werd zyn mandaat by iedere herkiezing vernieuwd en zyn invloed van dag tot dag grooter. Vol van verstand, goeden zin en zuiver oordeel, wel ter tael, sterk van gezondheid en lichaemskrachten, in den bloeienden ouderdom van veertig à vyftig jaren, was hy een dappere kampvechter in al de geschillen en pleitgedingen in welke hy moest of wilde deel nemen. Men heeft reeds gezien dat hy in de hollandsche Kamer geen gemaklyke burger was; in het proces van zyn vriend *Hennequin*, dat toen voor kwam, laet hy zien wat hy kon als advocaet,

Ik weet het niet; maar dat ik Senaet was, ik zou nu maer liever goedwillig geven, wat ik naderhand niet meer zal kunnen weigeren.

MILITIE.

Een koninklyk besluit in dato van 8 meert, verdeelt als volgt het kontingent van 10,000 man, vastgesteld door de wet van 26 december 1866 voor de ligting der militie van 1867:

Provincie Antwerpen,	1,099	man
» Brabant,	1,699	»
» West-Vlaenderen,	1,179	»
» Oost-Vlaenderen,	1,556	»
» Henegouwe,	1,778	»
» Luik,	1,209	»
» Limburg,	409	»
» Luxemburg,	468	»
» Namen,	693	»
10,000		

In het projekt van herinrigting van het leger in Frankryk, geeft keizer Napoleon te kennen dat het hem spyt het land tot groote nopkosten te moeten noodzaken voor de vermeerdering der algemeene wapeningen in Frankryk. — Dit gelooven wy, maer aen wie de schuld daarvan anders dan aen keizer Napoleon? Had hy de eenheid van Italië niet gemaakt noch de eenheid van Duitschland laten tot stand komen, Italië en Pruisen zouden thans zulk geen groote legers hebben. Oostenryk zou het zyne niet moeten vermeerderen hebben om te herwinnen hetgeen het verloren heeft in den veldslag van Sadova, die dan ook niet zou geleverd geweest zyn; en de groote Staten, die nu langs alle zyden bedreigd worden, zouden er ook niet toe genoodzaakt geweest zyn hunne legers te verdubbelen. Zoo dat de geheele schuld van de algemeene wapening van Europa uitsluitelyk aen keizer Napoleon moet geweten worden; hy is het die den tegenwoordigen kritieken en hoogst gevaerlyken toestand heeft gemaakt.

DE HEEREN L. DEFRE, GUILLERY EN DE BEGIFTIGING DES GRAVEN VAN VLAENDEREN.

Het is niemand onbekend dat de graef van Vlaenderen jaerlyks, ten titel van koninglyken prins, van den Staat eene somme van honderd vyftig duizend franks ontving.

De minister Frère, ongetwyfeld aen vorstelyke weelde gewoon, vond dat gemelde som te gering was, en, ter gelegenheid van het aanstaende huwelyk des Graefs, heeft hy de Kamer het voorstel voorgedragen van deze som tot twee honderd duizend franks te verhoogen en aen zyne weduwe eene jaerlyksche rente van vyftig duizend frs. te verzerken.

Dit voorstel is schier eenpariglyk aengenomen geworden; slechts de heeren L. Defré en Guillery hebben er tegen gestemd.

Wy wenschen deze verdienstelyke volksvertegenwoordigers geluk over hunne handelwyze. Zy hebben in deze stemming een nieuwen blyk van hun ongeveinsd, hun moedig en onafhankelyk karakter gegeven.

Ofschoon het hier eenen prins geldt, dien wy eene levendige genegenheid toedragen, keuren wy deze vermeerdering van traktement af voor de goede rede dat wy innig overtuigd zyn dat de graef niet van noodig heeft.

Wy verwerpen de ydele beweering dat zulk eene gift de liefde des volks voor het koninglyk stamhuis toont. De aching van de landgenoten voor de vorsten ligt niet in het goud, maer wel in het hart! Het goud kan de vorsten tegen lage benyders niet beschermen! De arm van het volk alleen is magtig om hen te beveiligen!

Men zegt dat koning Leopold I nagenoeg 80 miljoen heeft nagelaten, te verdeelen onder zyne dry kinderen. Dus bezit ieder kind meer dan 26 miljoen van de vaderlyke zyde alleen. Met den opbrengst van zoo een ontzagelyk fortuin kan men ongetwyfeld grooten trein voeren. Is het dan het water naer de zee niet dragen de begiftiging van een ryken prins te verhoogen? — In een land waar men aen de wetgevende Kamer VERTOEGSCHRIJVEN met duizende handteekens bekleed moet zenden, ten einde een *mager pensioen* te bekomen voor weduwen of weezen van mannen die hun gansche leven, in het gebied der letteren en kunsten of op het veld der wetenschappen, aen de grootmaking en verheerlyking van het vaderland hebben gewyded, zou men, ons dunks, zuiniger met de staetspenningen moeten omgaan.

DE GELYKVORMIGE POSTZEGEL VAN TIEN CENTIEMEN.

Het bestuur van den engelschen brievenpost is voornemens van 10 tot op 6 centimen den brievenpost te geheel het Vereenigd Koninkryk te verminderen. Volgens de ondervinding van het verleden, rekent men dat die vermindering zulk eene vermeerdering van briefwisseling zal veroorzaken, dat er spoedig eene aangroeiing zal door ontstaan in de ontvangsten der openbare schatkist.

Hier in ons klein België hebben al de koophandelkammers en al de dagbladen te vergeefs den eenvormigen taks van 10 centimen geëischt; onze minister van financiën, de heer Frère-Orban, wiens koppigheid algemeen bekend is, blyft doof en onze Kamers hebben den moed niet, zooals in de zaak van het gouden geld, om de koppigheid van den heer minister van financiën te breken, door tegen zynen wil en dank eene wet te stemmen, door geheel het land aengevraagd.

Daer de Kamers zich in dit geval jegens den heer minister van financiën zoo inschikkelyk toonen, zoo raden wy alle gemeentebesturen, maetschappijen en byzondere aen, verzoekschriften naer de Kamers te zenden, om den gelykvormigen postzegel van 10 centimen voor geheel het binnenland te eischen. Wanneer er met honderde verzoekschriften zullen inkomen, dan zullen de Kamers er wellicht toe besluiten om, even als in de zaak van het gouden geld, minister Frère's koppigheid over het hoofd te zien.

DE RUNDERPEST.

Wy vernemen dat de weest wederom uitgeborsten is te Laer, gehucht van Weert, en dit maal in de stallen van M. Th. Knaaps.

De ziekte die sedert twee maanden geene slagtoffers

meer gemaakt heeft op den Lier (Holland), is er wederom verschenen by eenen veehandelaar. Op 22 beesten zyn er 16 moeten afgesteken worden.

Eenieder vraegt terwyl de runderpest voortdurend heerscht: *Bestaan er middelen om de runderpest te vrywaren?* M. Petri, vecarts te Esneux, beantwoordt die vraag bevestigend.

M. François, hoogleraar te Leuven, geas in 1815, te Bergen, een aental arme fransche soldaten, door den typhus aengedaen, met ze te verspreiden, versche lichte en versche kleederen te geven.

Wat voor de menschen gedaen wordt, kan men op de dieren toepassen in eene ziekte die veel gemeens heeft met den typhus der menschen: dus goed en zuiver, goede en zuivere lucht in ruime gebouwen aenschaffen. Het keukenzout, by dosis van 1/4 once voor kilo voedsel, geeft dubbele gezondheid aen het dier en laet het de ziekten wederstaan.

De eerste uitslagen der kiezingen in Italië voorstellen de zegpraal van het gouvernement op de Revolutie. Het moet zyn dat de vrees voor 't Schrikbewind veel kiezers heeft bewogen om, ondanks hunnen haet tegen een goddeloos bestuur, niet tegen hetzelfde te stemmen, want van de 88 kieskollegiën heeft de party-Garibaldi slechts in 22 gezegepraald, en op de 136 balloteringen zyn er 108 gunstig geweest aen het gouvernement.

De onrust en de wanorde vertoonen zich overal. In Ierland maken de *fenians* — dat zyn deze die zich aen het slavenryk van Engeland willen onttrekken — opnieuw opstand, doch weeral zonder goeden uitslag; in Italië is men in volle kiesworsteling; in Frankryk wordt het volk van langsom meer misnoegd wegens het projekt van herinrigting van het leger, dat den duer van den soldatendienst van 7 op 9 jaren bepaelt, het jaerlyks kontingent van 100,000 man op 160,000 man brengt, en in plaats van 620,000 soldaten, zoo als er tot nu toe ten dienste van het gouvernement wierden gesteld, dit getal tot 1 miljoen 258 duizend man verhoogt. En wat gezegd over Turkye dat dagelyks meer naer zynen ondergang nadert?

DE FENIANS.

De engelsche dagbladen en voornamelyk de *Morning Herald* spreken op een spottenden toon over den fenianschen opstand. Het is niet te min waar dat, volgens tydingen uit Dublin, de engelsche legermagt, sedert lang in Ierland vereenigd, in zes bevelyke korpsen verdeeld is, ieder vergezeld van eenen overheids-beambte, met bevel van Waterford, Tipperary, Cork, Thurles, Clare en Carlow, zes der voornaemste steden, te bewaken. Er wordt nog gezegd dat de opstandelingen overal voor de troepen vlugten; dit zou overeenkomen met het voornemen hetwelk men de fenians toeschryft van bestendiglyk den slag te weigeren en door eene gedurige beweging de troepen af te matten.

STEDELYKE RAED VAN SINT-TRUIDEN.

Zitting van 14 meert.

Alle leden waren aenwezig, uitgenomen de heeren de Pitteurs en Vanham, die hunne redenen van afwezigheid aen den Raed hebben doen toekomen.

M. Davidts geeft lezing van het proces-verbael van de vorige zitting, hetwelk na eenige aanmerkingen van den heer dokter Craeybeckx goedgekeurd wordt.

Eene nationale belooning wordt daerna oyerhandigd aen den metsers Tabruyn, voor den moed en de zelfopoffering welke hy getoond heeft in eenen brand, uitgebersten te Orsmaal den 12 july 1866.

M. Vanwest wordt lid genoemd van de commissie ter inspekteering van de muzykschool, in vervinging van M. Otten.

Daerna komt de kwestie van de buertwegen.

De heer Vandenberghe zegt dat hy niet gered is om die kwestie te diskuteeren, vermits hy geen kennis had van het dagorde, en dat hy de commissie op bekwaamen tyd zal doen byeenroepen.

De kwestie van de school voor volwassenen is daerna besproken geworden.

M. advokaet Ulens geeft lezing van het verslag der commissie en zegt in principie het gedacht van het gouvernement, in het stichten van die school, by te treden, omdat de kinderen, na het onderwys genoten te hebben, alles vergeten wat zy geleerd hebben. De commissie is niet gerede die kwestie te diskuteeren, omdat er groote kosten voor de gemeente zullen op loopen en dat de burgers alreeds genoeg belast zyn om nog grotere belastingen op hen te leggen; tweedens, zegt de heer advokaet, het is te vreezen dat die school niet zal bygewoond worden, omdat de werklieden, vermoed van het werken den ganschen dag door, den moed niet meer zullen hebben 's avonds de lessen komen by te woenen.

De heer Craeybeckx spreekt in denzelfden zin, omdat het godsdienstig onderwys gewaerborgd wordt door de wet van 1842.

De heer Vanvinceroy zegt dat het oprigten dier school in den zomer eene oorzaak zou zyn dat die school zeker zou mislukken, omdat dezelve in dit seizoen zeker niet zal bygewoond worden; onze teekenschool kan tot voorbeeld dienen, die, verre van gevolgd te worden naer verlangen in den zomer, zelfs des winters niet voldoende bygewoond wordt.

De heer burgemeester geeft lezing van het plan volgens hetwelk die school moet ingerigt worden, en stelt daerna voor van de school, indien zy door den Raed aengenomen wordt, tegen 1 oktober aanstaende in te rigten.

M. Vanvinceroy spreekt daerna over de afschaffing van eenen weg op de landeryn van M. de Lamberts, te Melveren. Hy zegt van over die regtskwestie speciale mannen te raedplegen, en in geval dat dezen zich tegen die afschaffing zouden verklaren, van alsdan de zaak in handen van het gerecht te plaatsen, omdat de waerdigheid van eene gemeente ervan afhangt.

Daerna gaat de Raed in geheime zitting over.

KULLAGIE.

Hebt gy al in uw leven eenen verhongerden mensch voor het venster van eenen verkenkslager zien staan, van eenen verkenkslager die gerookt vleesch, pens, worst en gepersten kop verkoopt; ja, niet waar? 't is aerdig om zien hoe die hongerling dan snakt, lippelakt en watertand; zyne oogen vlammen als karbonkelsteenen, en hadden zy de kracht van den zeilsteen, gewis de verkenkskop ging het venster door.

Gelyk die uitghongerde zich voor het raem van den slagter bevindt, zoo kykt Cassagnakken, de hoofdsteller van LE PAYS, over onze grenzen. Hy ook staet voor onze ruiten te watertanden, met de streelende hoop dat hy dien verkenkskop, welken men België noemt, naer buiten zal kunnen lokken. Fyn broksken! zegt Cassagnakken; dat ware juist een middel om ons een vet buiksken te maken en om onze magere knoken goedkoop deugd te doen. En terwyl hy al smakende die bedenkingen maakt, roept hy in LE PAYS zoo luid hy maer schreeuwen kan: Gy ziet dien verkenkskop daer achter die vitrine staan, niet waar? Hewel, dat is onze kop, die hoort ons toe; daerby, die kop vraegt niet beter dan by ons te komen; en dat we by den beenhouwer moesten binnegaen, de man zou byna niet meer durven zeggen dat de kop zyn eigendom is.

Hewel, Cassagnakken, gy hebt gelyk, hetgeen gy hier in België ziet gebeuren, moet u gewis de overtuiging geven dat wy Belgen niet beter vragen dan fransch te worden, dat wy met de *grande nation* maer één volk willen uitmaken, en onze tael, onze zeden, onze geschiedenis, ons regt, onze wapens en onze instellingen met die van Frankryk willen versmelten. Als gy de wyze mannen van het land, de uitverkorenen van de natie hoort zeggen dat al wat het oude vaderland uitmaekt moet vernietigt worden, en dat men de nieuwe instellingen op den franschen leest moet schoeijen, dan hebt gy gelyk uit te roepen dat de verkenkskop niet beter vraegt dan door u opgeeten te worden. Daerby, Cassagnakken en de binnenpalmsers zeggen het ons geknoeg: wy zyn nu een klein en vergeten stuksken; wy zullen, als wy binnengeslikt zyn, deel maken van eene groote brok, en daerby meer roem en meer luister vinden.

De geschiedenis is immers daer om het te bewyzen: Van 1792 tot 1815 hebben we deel gemaakt van die groote brok, en ziet eens hoe gelukkig wy gedurende al dien tyd geweest zyn.

Den 2 february 1792 zette Dumouriez zynen voet in Brussel en het geluk kwam met hem binnen. 't Is wel waar, de kerken wierden in kazernen veranderd en menig schoon kunststuk verdween spoorloos; maer wat deed er dat toe, er waren toch kerken genoeg en kazernen waren er te weinig. De klokken wierden uit onze torens gehaald om er dikke stuijvers van te maken; maer dat was immers ook eene weldaet, want die klepten toch te veel!...

Van 1790 tot 1796 toe en later ook nog zwom ons land in een bad van assignaten; de zilveren kroonen en de dukaten wierden zoowel als de patakons en de negenmanneken in vierkantjes vull papier verwisseld, dat later voor heel iets anders dienen kon dan om naer de Bank te gaen; maer wat deed dat er toe, onze burgery had toch zilver te veel, en die met assignaten bleef zitten, kon er dan nog zyn schutsel of zynen muer meê beplakken!...

Van 1794 af wierd de bloem van onze mannenjeugd met geweld uit het vaderlyke huis gerukt en naer het einde der wereld verzonden, waar er in twintig jaren, van 1794 tot 1814, honderd duizend van onze jongelingen geslagt werden; maer wat kwaed stak daerin, het volk liep hier toch te dik!...

In 1806 was Brussel eene opregte wildernis geworden; de prachthandel was met de grooten en het kapitaal uit de voormalige hoofdstad verdwenen; de straten waren schier onveilig geworden, en op de *Place royale* woonde een melkboer, die door zyne koeijen het gras tusschen de steenen liet afgrazeu; maer de Brusselaers leefden toch, en wat het gras op de straten betreft, dat groen tapyt streelde het oog en gaf aen de perel van Brabant zoo een veldelyk voorkomen, dat allerlei soorten van heerlyke gewaerwordingen deed ontstaan.

Ge ziet het, Cassagnakken, van 1792 tot 1815, zoo lang de Belgen deel gemaakt hebben van de groote familie, waervan gy zoo een eervol en verdienstelyk lid zyt, hebben zy zich over die vereeniging uiterst veel te beloven gehad; niets kon gedurende al dien tyd by hun geluk verkeken worden, tot dus verre dat, als zy nu nog aen die gelukkige dagen denken, hunne oogen zich met tranen bevochtigen.

Geloof my, Cassagnakken, blyf maer voortdurend over onzen volksgeest oordeelen naer hetgeen gy in de Kamers ziet gebeuren, ga geenen stap van ons vitrinneken weg, en blyf maer roepen en schreeuwen dat de verkenkskop niet beter vraegt dan door u opgeeten te worden.

Naer de handelwyze van de bazen kunt gy gelyk hebben; maer wat den kop betreft... Ge moet hem komen halen!

STADSNIUWS.

Men schryft uit Budingen:

Den 12 meert heeft de kiezing plaets gehad voor een lid van den gemeenteraad in vervinging van den diepbeitreunden heer Carolus Cypers, overleden. Er waren 82 kiezers ingeschreven. De kandidaet der party Arnauts-Beckers, met name Joannes Oyen, is met 44 stemmen gekozen. M. Dewilde, oud-burgemeester, is met zyne 58 kiezers niet opgekomen.

Donderdag heeft men de echtelingen Herbots, van Binderveld, gerankelyk de stad binnengebragt

voor diefstal gekleed in de schuer van pachter Plevoets, te Schelleheide, burgemeester van Gorssum, in de volgende omstandigheden. Sedert langen tyd bemerkte men dat het graen verminderde, en wat men ook deed men kon niemand betrappen, toen men eindelyk op den inval kwam 's nachts te waker. Dry wachters hadden reeds verscheidene nachten in de schuer doorgebracht, toen donderdag 's nachts de twee bovengenoemde dieven, man en vrouw, de schuurdeur met eene sleutel openden en achter zich toesloten; waerna zy een keersken ontstaken. De vrouw was verkleed. Zy waren in gang het uitgedorschen graen op te scharren, toen de dry wachters op hen vielen. Alsdan had er een hevige gevecht plaets; de dieven waren gewapend met eene gaffel en eenen mispelaren buisstek. De vrouw byzonder was als eene leeuw, was ontmebaer en zelfs sterker dan hare tegenstrevers. De dry wakers kregen het zoodanig kwaed dat zy hulp hebben moeten roepen om de twee dieven meester te worden. Zy ondervonden dat de man en vrouw hier niet één, maer wel twee uitmaken; want zy hadden hier met twee bepaelde tegenkampsers te doen. Zy zyn van weerskanten gekwetst geworden; een der wakers byzonder heeft, volgens men zegt, lamelyk erge wonden van de gaffel ontvangen. Met de toegesnelde hulp heeft men eindelyk het koppel overmand. Man en vrouw zyn reeds naer Hasselt overgebracht en laten zeven kinderen aen het bureau van Binderveld achter.

By het ter pers leggen vernemen wy dat geen der dry wakers gekwetst is.

De heelmeeester heeft verklaerd dat J. Claes (*Joos Lina*) die zich verleden dynsdag morgen had opgehangen, op dit oogenblik in staet van zinneloosheid verkeerde. Bygevolg is hy met de kerkelyke plegtigheden begraven kunnen worden.

KERKELYK NIEUWS

Zaterdag, 16 dezer, zal Z. Em. de Cardinael-aartsbisschop de geestelyke orders toedienen aen de heeren diakens en subdiakens van het groot-seminarie, welke uit hoofde van ziekelykheid aen de vorige wyding niet konden aenwezig zyn.

Sedert woensdag, 27 february, zyn de studiën in het groot-seminarie hernomen.

De dry sermoonen van pater Hyacinthus, te Brussel, hebben omtrent twaelf duizend franks opgebracht, ten voordeele der verschillende werken aen welke de vermaerde predikant de medewerking zyners welsprekendheid beloofd had.

HALSREGTING VAN DEN MOORDENAER LEMAIRE.

Donderdag nacht heeft men de guillotine ogerigt op de Roquetteplaets te Parys en weldra was het gerucht geheel de stad verspreid dat de doodstraf, tegen Lemaire uitgesproken, zou worden uitgevoerd.

Van 4 ure 's morgens, waren er reeds meer dan zes duizend personen op de Roquetteplaets en voor dat het bepaeld ure (9 ure) der strafuitvoering daer was, was dit getal meer dan verdubbeld.

Sedert hy naer het gevang van Roquette was overgebracht, betuigde Lemaire eene soort van gelatenheid, waeraen hy een schyn van vrolykheid wilde geven, maer welke enkel in den grond onverschilligheid was.

Het was des morgens ten half zes ure, dat de bestuurder van het gevang, vergezeld van den aelmoesnier, van het opperhoofd der openbare veiligheid en eenige andere personen, in de cel van den gevangene zyn getreden om Lemaire te verwittigen dat hy zich bereid moest maken om te sterven.

Lemaire sliep, maer het was een ligte slaep, want by het eerste gerucht ontwaakte hy.

Hy ontving met zekere kalmte de noodlottige tyding.

« Het is wel, zegde hy, ik ben gered; alles zal wel gaan! » De aelmoesnier omhelsde hem; er kwam een traen in het oog van den veroordeelde. De dwangrok werd hem afgedaen en men deed hem de kleederen aen, die hy by zyne intrede in het gevang droeg.

Eene kleine samenspraak had plaets tusschen Lemaire en den aelmoesnier. Tot berouw uitgenoodigt, antwoordde Lemaire, dat ondanks hem, zyn hert voor een dergelyk gevoelen gesloten bleef. Hy beloofde geene ergernis te zullen geven. Overigens kon men bemerken dat, in weerwil van de poogingen die hy deed om zyne ontroering te verbergen, deze zeer groot was.

Het toilet had als naer gewoonte in de achterzael plaets; zy was voorafgegaan door de laetste ondervragingen aen den veroordeelde, welke de wet voorschryft. « Ik heb niets te voegen by hetgeen ik vroeger gezegd heb, » antwoordde Lemaire.

Enige minuten later ging de treurige stoet op weg. Buiten het gevang was de volksmenigte sterk aangegroeid, zy bezette al de omkingsen der plaets, maer in volkomen orde.

Alhoewel bleek, zag Lemaire er vrolyk uit en soms kwam een grimlach nog meer uitdrukkingen aen zyne gelaetstrekken geven. Daer de veroordeelde jong en tetr was, had de scherpreger byzondere riemen daer voor doen maken. Aen handen en voeten gebonden, begaf Lemaire zich op weg tusschen den aelmoesnier en den scherpreger.

Toen het zes ure sloeg, bevond de veroordeelde zich aen den voet van het schavot, waer hy met geestdrift den priester omhelsde, die hem vergezeld.

Eene huivering doorliep op dit oogenblik de volksmenigte. Lemaire was kloekmoedig de dertien trappen opgeklimmen, tusschen de twee scherpregersnechten; hy verscheen op het platform en wierp regts en links zyne blikken op die ontelbare menigte van aenschouwers. Men deed hem zynen kiel af, denzelfde die hy voor het hof van assisen droeg. By naderde de wipplank en eenige oogenblikken nadien viel zyn hoofd...

ASSISENHOF VAN WEST-VLAENDEREN.

Maendag, 4 maart, is voor het assisenhof verschenen de genaemde Lodewyk Vormzele, zoon van Jan en van Angela Sinnagels, oud 29 jaren, klermaker van beroep, geboren en woonende te Clercken.

Hy is beschuldigt van 13 diefstallen, alle met behulp van uit en inwendige brack en beklimming, begaen te hebben in 13 verschillende gemeenten van de regterlyke arrondissementen Veurne en Ypere, namenlyk: te Wyt-schaete, ten nadeele van Hendrik Bortier; te Pollinckehove, ten nadeele van Karel Croet; te Beerst, ten nadeele van de echtgenoten Verstraete-Terrière en Maria Theresia Seys; te Veurne, ten nadeele van Isabella Delpierre; te Leysele, ten nadeele van Frans Van Houette;

te Staden, ten nadeele van Jan Noyez; te Gheluelv, ten nadeele van Jan Van de Putte, te Zillebeke, ten nadeele van Barbara Notredame; te Avecapelle, ten nadeele van van Van Houtte; te St-Jan by Ypere, ten nadeele van Jacob van Sevenant; te Nieucapelle, ten nadeele der echtgenoten Delanoy; te Essen, ten nadeele van August De Clerck, en eindelijk te Glercken, ten nadeele van zynen broeder Adriaen Vormezele.

Al deze dieften zyn begaan in het tydsverloop der maanden mei tot september 1866. en bestonden voornamelyk in juweelen, geldspier, kleedingstukken, beddoenen, ellengoederen, tafelerie, enz. enz.; alle slach van eetwaren, maar byzonderlyk vleesch, boter, smont, koekenbrood, eene groote massa eiers, enz. enz.; immers by stool al wat hem van waarde was en 't welk hem voornamelyk met de dragen of te verbergen; maar zyn voornaemste doel waren de geld- en juweelen dieften, en men heeft in menigvuldige huizen bevonden, dat de dief somwylen in kas en schuif alles had overhoop geworpen, om geld of juweelen te vinden, zonder dat hy iets anders had meegenomen.

Al deze dieften werden gepleegd zonder dat men den dader kende, toen men eendelyk vermoedens kreeg op den beschuldigde. Vormezele, die niet werkte en reeds vyf keeren veroordeeld was geweest, namelyk in 1852 en in 1853 door de korrekcionnelle regtbanken van Veurne, voor diefte, en in 1859 tot 7 jaren dwangarbeid door het assisenhof van West-Vlaenderen, werd van al deze schelmeryen verdacht.

Hy was slechts den 21 february 1866 uit het gevang gekomen en bevond zich onder de waakzaamheid der politie. Hy ging langs hieren daer met een orgel, waerop hy speelde en zorg en was nu laetst op het punt te trouwen met zekere Maria Theresia Verslype.

Toen men eene huiszocking in zyne woning deed, was men verbaesd over de ryke voorwerpen die men er vond; het was als een juweliers-winkel, er bevonden zich talryke diamanten kruisen en slingers, gouden kettingen, gouden ooringen, portemonnaies, en daerenboven eene massa kleedingstukken, linnen stoffen, enz. enz. en al deze voorwerpen zyn erkend geworden door de personen die ze ontstolen waren.

Vormezele werd den 20 september laetst aengehouden. Het is een gevaerlyke kerel, en de justicie mag zich geluk wenschen hem in handen gekregen te hebben, want de sleutel by middel van welke hy in het huis zyns broeders drong, was een sleutel dien hy derwyze door eenen smid had doen maken, dat hy ermee op sloot 100 sloten 60 kon openen. De meeste dieftes pleegde hy des daegs, wanneer de menschen naar hun werk of naar de mis waren.

Toen hy nu aengehouden en in het gevang van Veurne opgesloten was, vormde hy met andere gevangenen het ontwerp om te vlugten. Om daerin te gelukken, kwam hy by den wachter met een open mes in de hand, greep hem vast, wilde hem ten gronde wesen en pleegde hem zyne sleutels te ontnemen.

Voor deze wandaen is hy op 8 november door de korrekcionnelle regtbank van Veurne tot 1 jaer gevang veroordeeld en moet dus in gevangkleederen voor het assisenhof verschynen.

De vader en grootvader van den beschuldigde zyn vroeger ter dood veroordeeld geweest.

Meester J. Herrebout, een advokaet der ballie van Brugge, is van ambtswege met de verdediging van den boosdoener gelast.

De beschuldigde is door den jury pligtig verklaerd en tot eeuwigdurende dwangarbeid en tentoonstelling verwezen.

Verschillige tydingen.

Een solidair is gestorven omtrent Luik. Een ander solidair hield wacht by zyn bed. De sterfzieke zynen wachter afwezige ziende, vroeg aan den dokter eenen priester te halen, Intusschen was de solidair-wachter terug gekomen. Als de priester kwam dan werd hy verdreven door den solidair-wachter en de vrouw van den zieke. De zieke is gestorven zonder biechten. Een universiteits-professor van Luik heeft den overledene verheven tot den derden hemel, omdat hy gestorven is gelyk by geleefd heeft.

Men meldt uit Miramar aen de *Liberté*, dat de tydingen onlangs verspreid over de gevoelige beternis in den toestand van kaizerin Charlotte, van allen grond ontbloomt zyn. De toestand van de ongelukkige vorstin is altyd dezelfde; er is nog geene merkelyke verandering gekomen.

Wy lezen in den *Journal de Villes et Campagnes* van 9 maart: « Er is te Parys eene petitie in omloop welke tot den Senaet is gerigt, waerin men eene belasting vraegt op de ongehouden. Men ziet er vooral talryke handteekens van vrouwen op. »

De jonge graaf van Brownlow, een der rykste edellieden van Engeland (zyn jaerlyksch inkomen belooft tot dry miljoen en half frs.) is in den ouderdom van 24 jaren overleden. Zyn leven is slechts een langdurig lyden geweest, doch zyne teedere gezondheid had hem het grootste medelyden ingeboezemd voor het lyden van anderen. Het was de heste des meesters en zyne liefdadigheid was zonder palen.

Men wilt dat een winter, in het gure klimaat van Engeland doorgebragt, hem noodlottig zyn; de geneesheeren zonden hem dus sedert verscheiden jaren naar Madera, om aldaer te overwinteren. By iedere dier reizen deed de jonge graaf de personen opzoeken, welke aan dezelfde ziekte als hy leden, doch die de middelen voor zulk eene kostbare reis niet bezatten. Hy leidde hem met zich mede ten getalle van 30 of 40, na hun overtuigd te hebben, dat zy moesten aanveerden wat hy met kiesheid noemde « zyne uitnodiging voor eene reis ter opzocking der gezondheid. » Hy zorgde voor hunne behoeften, zelfs voor hunne vermaken gedurende de reis-het verbylf en den terugkeer, en dit met eene welwillende aandacht, die aan vele arme zieken de gezondheid terug gaf, die hy zelfs nooit genieten mogt.

Men leest in den *Echo d'Oran*:

Het beternisgesticht van Bou-Kanefis is op dit oogenblik het tooneel van eene zonderlinge ziekte. De gevangenen zyn met eenden aenval van dans berloep, draeijen op zich zelve en sterven na verloop van twee of drie dagen. Men telt reeds een vyftiental sterfgevallen.

De *Echo du Luxembourg* zegt, dat de gendarmerie dynsdag 5 maart in de statie van Longlier, M. Simon, greffier van het vredegerecht van Bastogne en agent der bank-Bergen, te Arlon, heeft aengehouden. Simon is het arresthuis van Neufchâteau opgesloten, onder beschuldiging van vervalsching van geschrift.

Op dit oogenblik komen er van den vreemde, eene zekere hoeveelheid valsche goudstukken van 5 fr. Deze stukken dragen de beeltdenis van Napoleon III, het jaartal 1859 met de muntletter A, onder den knoop der kroon, op de keerzyde van het stuk. Het verschil van gewigt is byna onbeduidend, maar de klank is niet zuiver:

ver: wat meer is, de palmen der keerzyde zyn nader byeen dan op de goede stukken. De naam van den graveerder Barbe is zeer duister, bovenal de laetste letter. Eindelyk kan men ze aen het woord *francs* kennen dat niet geheel regt staet. De bron dezer valsche stukken schynt Geneve te zyn.

Men schryft uit Luik:

Sedert verscheidene dagen zyn er hier valsche stukken van 4 jaer en van 50 centimten in omloop, dragende het jaertal 1866 en de beeltdenis van Leopold II. De stukken zyn zeer goed nagemaekt; men kan ze, evenwel gemakelyk erkennen aen hun gewigt, dat zeer ligt is, en aen hunne grysachtige tint. De justicie schynt op het spoor der valsche munters te zyn.

Men schryft uit Bouchaute, 6 maart:

Een bouchauteuse jongeling, L. K. genaemd, die zich dezer dagen met een meisje van Philippine in het huwelyk wilde begeven, vroeg aen den burgemeester dier gemeente, of het wel noodzakelyk was dat zyne verloofde, die zoo gebrekelyk is dat zy geen beentje styve had, by de huwelyksplegtigheden aenwezig zou zyn, en of een portret met schriftelyk jawoord van haar ook niet voldoende zou geweest zyn.

Op het antwoord van den burgemeester dat de wet vereischte dat zy er tegenwoordig was, ging onze goede sul al brommende weg, zeggende: indien de wet dan zoo onmeedogende is, zy zal er zyn, al moest ik haer op den rug dragen!

Indedaed, hy hield woord; want 's anderendaegs, juist op het gestelde uer, kwam L. K., begeleid door eene uitgelezen bende straatjongens, bezweet en hygend van vermoeidheid, met zyne Dulcinée, zorgvuldig in eene mande gepakt en stevig op den rug gesingeld, in het wethuis van Philippine aen.

De burgemeester, om de klucht te volledigen, alsook om onzen held eene herinpakking te sparen, legden den huwelykstriek, zonder hem te noodzaken zyne kostbare vracht van den rug af te zetten.

Dat men nu nog zegge dat het tegenwoordig al buichelspel is, en er op onze dagen geene opregte liefde meel bestaat.

Men leest in een dagblad van Saint-Etienne:

« Een boer uit onze omstreken beschuldigde zynnen dienstknecht X... vuiligheid in eene kan melk, welke hem toebehoorde, geworpen te hebben. De regtbank veroordeelde den beschuldigde korrekcionneel; daarna deed de voorzitter aen den aanklager opmerken, dat hem schadeloostelling voor het verlies van zyne melk kon verleend worden. »

« Myne melk, mynheer de voorzitter, die heb ik sedert lang verkocht, antwoordde de boer. »

Men kan denken, hoe er by die regtzinnige beken-tenis in de zaal gelachen werd. Doch, ziehier het treurige der geschiedenis: de keizerlyke procureur, van die veroordelde akte nemende, stond op, en na een geim-proviserd rekwisitorium, werd de ongelukkige boer tot 16 francs boete verwezen, om... vervalschte koopwaren verkocht te hebben.

Ziehier hoeveel blek er in de tentoonstelling van Parys aen elk land is toegestaan:

Frankryk 61,344 vierkante meters; Nederland 1897; België 6881; Pruisen 7880; Zuid-Duitschland 7879; Oostenryk 7880; Zwitserland 2691; Spanje 1664; Portugal 715; Griekenland 715; Denemark 911; Zweden en Noorwegen 1825; Rusland 2855; Italië 3249; Rome 554; Vereenigde Vorstendommen 554; Turkye 1426; Egypte 396; China, Japan, Siam 797; Perzie 715; Marocco, Tunis 1050; Vereenigde-Staten 2867; Brazilië Amerikaense Republieken en Hawaii 1908; Engeland 21,635.

Engeland zal niet min dan 50 duizend werklieden naar de algemeene tentoonstelling van Parys zenden. Pruisen zal er 10 duizend naar toe sturen. Men komt het optimmeren der barakken te bevelen om deze werkende massas eene schuilplaats te verleenen.

De cholera is te Keulen uitgeborsten. Hy komt ook zyne verschyning op het eiland Jersey te doen.

Mexiko.

In den *Mémorial diplomatique* leest men de volgende tydingen uit Mexiko:

Op het punt om naar Frankryk te trekken, heeft maenschalk Bazaine zich by Maximiliaen begaven ten einde hem te herinneren dat volgens de bevelen van Napoleon III, hy aleeer scheep te gaen, zich ter zynen beschikking zou stellen, voor alles wat zyne persoonlyke veiligheid betrof. De maenschalk heeft duidelyk te verstaen dat in geval zyne Majesteit er aen dacht zyne kroon oer te leggen, hy gemagtigd was hem tot aen Vera-Cruz te begeleiden en zyne inscheeping te beschermen.

Alhoewel dit nieuw blyk van welwillendheid van wege den Keizer der Franschen op verdiende prys stellende, heeft Maximiliaen echter aen den opperbevelhebber der expeditietroepen verklaerd, dat hy vast besloten was op zynen eerepost te blyven, in afwachting van den uitslag van den veldtogt, door zyne generaels ondernomen; dat indien het lot der wapens zich tegen de keizerlyke zaak verklaerde, de toegenegeheid van het mexikaensch volk hem genoegzaam van Mexiko tot aen Vera Cruz beschermen zou, waarheen hy zich zou begeven, enkel begeleid door twee eskadrons van het oostenryksch legioen, in dienst van Mexiko gebleven.

Volgens een onzer briefwisselaers meldt, zou de Keizer, aleeer Orizaba te verlaten, die dapperen, aengevoerd door kolonel Godelich, rondom zich hebben vereenigd om ben van den eend en zynen opzitte te ontslaen, indien zy als de andere vreemde troepen naar hun land wilden terugkeeren; doch geen enkel heeft er in toegestemd om den dienst van den Keizer te verlaten, en allen hebben eenparig gezwoeren tot op het laetste oogenblik zyne goede of slechte fortun te volgen, en met hem te everwinnen of te sterven.

New-York, 28 febr. Escobedo heeft 490 keizerlyke soldaten doen fusilleeren en heeft bevolen te fusil-

leeren al de vreemde vrywilligers van het korps van Miramon, die men gevangen heeft genomen.

New-York, 13 maart. Tydingen uit Vera-Cruz van den 2 maart schryven dat 16,000 Franschen ingescheept zyn geworden.

De Juaristen hebben zich meester gemaekt van Orizaba en Cordova en bedreigen Mexiko Maximiliaen was den 25 febr. vertrokken uit Queretaro om Escobedo te gaen aenvallen.

800 keizerlyke soldaten, ter hulp van de hoofdstad afgezonden, zyn door de Juaristen verslagen geworden en 500 zyn gevangen genomen.

Al de fransche troepen hebben dit land verlaten. De Juaristen hebben zich meester gemaekt van Tehuantepec, Colima en Guajanato.

Engeland.

De Ieren hebben eene proklamatie aen de gansche wereld uitgevaardigd, waerin zy verklaren niet meer langer de kwellingen van het Engelsch gouvernement kunnen uit te staen en den staet van dienstbaarheid te kunnen blyven voortleven. Wy hemerken er onder anderen de volgende zinsuoden:

« Wy beroepen ons op de regtbank van den Allerhoogsten voor de erkenning van de regtvaardigheid onzer zaak. De geschiedenis getuigt ons overgrootlyden. Wy verklaren, in het aenzigt onzer broeders, dat wy het Engelsch volk den oorlog niet zullen aendoen. Onze oorlog is gerigt tegen de engelsche of iersche aristokratische krekel(sic), welke het groene onzer velden hebben verslonden tegen de aristokratische bloedzuigers (sic), welke te gelykertyd ons bloed en het zync hebben uitgezogen. »

« Republieken der gansche wereld, onze zaak is de uwe. Onze vyand is de uwe. Dat uwe herten met ons zyn. Voor wat u, werklieden van Engeland betreft, wy doen niet alleen eenen oproep aen uwe herten, maar ook aen uwe armen. Denk aen uwe haerdsteden ten gevolge der verdrinking van den werkman. Denk aen het verledene, voorziet de toekomst en wreekt u door de vryheid aen uwe kinderen te geven in de worsteling, welke voor de menschele vryheid wordt bereid. »

« Voor het tegenwoordige, proklameeren wy de iersche republiek. »

« Het voorloopig gouvernement. »

BELANGRYKE TYDING.

Een korrespondent schryft uit Venetië aen een brusselsch dagblad, dat by gelegenheid der tegenwoordigheid van Garibaldi in deze laetste stad, er eene soort van conciliabul is gehouden geweest, in welk er deputatiën van al de Logiën van Europa waren vergaderd. Daer, in die nachtvereeniging, onder het voorzitterschap van Garibaldi gehouden, zou er door de grieksche, pruisische, oostenryksche, engelsche en amerikaense deputatiën voorgesteld geweest zyn, den opstand in Turkye te baet te nemen voor het doen uitbersten van eenen algemeenen oorlog, van welke het tydstip bepaeld zou zyn op juny aestaende, voor dat Frankryk en Oostenryk den tyd hebben gehad om hunne legers te verduubelen.

Burgerlyke stand der stad St-Truiden

Aengiften van den 9 tot den 16 maart 1867.

GEBORTEN.

Mannelyk 4. — Vrouwelyk 4.

OVERLYDENS.

Lambrechts, Joannes-Maria, 16 jaren. Corthaus, Anna, echtgenote van Henricus Rollé. Claes, Guillelmus-Josephus, oud 57 jaren, ongeh. Schevenels, Anna-Maria, oud 76 jaren, ongehuwd. Vier kinderen onder de 7 jaren.

MERKTPRYZEN.

ST-TRUIDEN. — 16 maart. Tarwe, de 100 kil., fr. 34-25. — Koren, 20-75. — Haver, 21-50. — Garst, 27-00.

TONGEREN. — 14 maart. Tarwe, de 100 kil., fr. 35-50. — Koren, 94 kilo, fr. 19-50. — Haver, de 75 kilo, 14-75. — Garst, 94 kilo, 24-00. — Spelt, 112 kilo, 26-00. — Boter, halve kilo, 1-25.

HASSELT. — 12 maart. Tarwe, de 100 kil., fr. 34-20. — Koren, id., 20-80. — Gerst, id., 26-80. — Haver, id., 19-90. — Genever, den liter, 87 centiemten.

DIEST. — 13 maart. Tarwe, den hectoliter, fr. 28-35. — Rogge, id., fr. 14-40. — Haver, id., 10-20. — Garst, id., 16-50. Bockweit, id., 14-10. — Aerdappelen, de 100 k., 10-00. — Boter, den kilo, 2-50.

WAREMME. — 12 maart. Tarwe, de 100 k., fr. 35-00. — Rogge, 94 k., 20-50. — Haver, 150 k., 30-00. — Spelt, 112 k., 24-50.

VERKOOP

van
SCHOONE EIKEN
EN 1500 MUTSAERDEN AERDHOET.

Op Maendag, 18 maart 1867, om 10 ure 's morgens, zal de heer Antoon Coopmans, grondeigenaar, woonende te St-Truiden, publiek, ten meestbiedend, op krediet en ter plaetse door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

50 schoone Eiken byna alle van 1 1/2 meter omtrek en van eene buitengewoone lengte, dienstig voor balken, berd, karberriën, kuipers- raddenmakers- timmermans- en schrynwerkersgerief, wassende op zynen bosch gelegen te Melver, onder St-Truiden, tegen Bernisbosch, omtrent tien minuten van den steenweg leidende van St-Truiden naar Hasselt.

1500 Mutsaerden, liggende in hoopen verdeeld op gemelde bosschen.

Onmiddelyk na dezen verkoop zal men de Schors en de Takken der Eiken aldaer in massa verkoopen.

VERKOOP

van
PEERDEN, KOEIJEN

EN LABEURSGETUIG

TE HEELENBOSCH.

Op Zaterdag, 23 maart 1867, om tien ure voor midlag, zal de Greffier BECKERS, in verblyf te Zout-Leeuw, van wege pachter Marchant, ten hoeve genaemd Bosch-Winning, publiek op krediet verkoopen, te weten:

- 1° Dry schoone Merrie Peerden;
 - 2° Dry Veulens van 2 jaren, waeronder eenen hengst, eene merrie en eenen ruider;
 - 3° Zes Koeijen, waeronder 5 volle en eene muntige;
 - 4° Vier Veerzen, waeronder 3 volle;
 - 5° Eenen Stier van 1 jaer, half Durham;
 - 6° Vyf Runders van 1 jaer;
 - 7° Twee Karren, waeronder eene van elf, en een Tilbury;
 - 8° Twee Ploegen, 6 Eggen, waeronder eene vierkante, een Wanmolen en een Snybank (hache-paille).
 - 9° Vier steenen Treugen, eenen Ryzadel, eenen dito voor Tilbury;
- Verders allerhande Peerdsgetuig en Landbouwerief, Kuipen en Emmers en andere objekten te lang om te melden.

De koopers zyn verzocht goede en bekwame borgen te stellen. De posten onder de 5 franken komptant te voldoen.

VERKOOP

van 130 loten extra

SCHOONE DENNEN

Maendag, 1 april 1867, om 12 ure 's middags, zullen de heeren bestierders der burgerlyke Godshuizen van St-Truiden, publiek, ten meestbiedend op krediet door den notaris COEMANS doen verkoopen:

130 loten schoone dennen, dienstig tot balken, berd, timmerhout, bruggen, kepers, rekwerk en hopstaken, liggende gekapt en in loten verdeeld op den bosch genaemd Begynbosch, te Tichelry, onder Nieuwerkerken, kort by den steenweg van St-Truiden naar Herck-de-Stad.

Van gemelde loten zyn er twintig loten zware DENNEN.

NB. De boschwachter blyft eene maand responsabel voor de verkochte Dennen.

De verkoop is te 12 ure gesteld opdat de liefhebbers, te St-Truiden met het konvoi aankommende, dat te Landen omtrent 9 ure vertrekt, by tids op den bosch zouden aankomen.

Grande facilité de paiement.

BELLE

PROPRIÉTÉ A VENDRE

A SAINT-TROND.

Maison de campagne et de ville, située au centre d'une magnifique plantation d'arbres fruitiers de toutes espèces et en plein rapport, bosquets, arbres d'agrément, pelouses, vergers, légumes, maison pour concierge, remise, écuries, buanderie, deux sortes d'eau, le tout d'une superficie d'un hectare et d'un rapport annuel de 600 francs.

S'adresser au bureau du journal.

TE BEKOMEN by E. Stevens-Messens, op de Hoogbrug, alle soorten van verschenen ZEEVICH, zoo als Rog, Kabeljauw, Pladys, Tongen, Spiring, Schelvisch, Elebot, Turbot, enz. Alsook Aberdaen, Stokvisch, Pekelen Boeksharing, Strookens, brusselsche en herfsche Kaes. Alles eerste kwaliteit en aen de laagste pryzen in 't groot en in 't klein.

Verandering van woning.

De Wed. SNEYERS berigt hare goede werende kalant dat zy met Half-Meert hare woning zal verplaatsen van de Steenstraet naar de Zoutstraet, 21, alwaer zy hetzelfde bedryf blyft uitoefenen.

Zy beveelt zich in de gunst van eenieder.

MODES EN LINGERIES.

JOSEPHINE GILIS,

woonachtig op de Houtmarkt, kort by de Hasseltsche poort, heeft de eer het publiek bekend te maken dat zy een schoon assortiment heeft voor de eerste commuine van Witgoed, Kroonen, Bloemen, Hoeden, Cornetten, Kollen, Kravatten, enz.

Er is ook te huren een schoon Kwartier.

A VENDRE de beaux et grands RAYONS de BOUTIQUE ainsi que Comptoir, Balances, Poids et Mesures. — Prendre l'adresse au bureau du journal.

REPRÉSENTANTS EN VINS.

Une maison de Bordeaux de 1er ordre, bien connue en Belgique, clientèle bourgeoise, et qui *garantit* ses vins, demande, pour la représenter à la commission, des personnes honorables qui *répondraient* de leurs placements. Très-bonnes conditions. Ecrire franco à R. R. S., poste restante, à Bruxelles.

